

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi : SCHÖNOX® Q9

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus : Sementti / Laasti, Kiinnityslaasti

NACE : F41

UC62 : 13

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittavan yrityksen nimi : Oy Sika Finland Ab
Koskelontie 23 C
02920 Espoo
Puhelin : +358 9 511 431
SDS-vastaavan sähköpostiosoite : EHS@fi.sika.com

1.4 Häätäpuhelinnumero

Myrkytystietokeskus Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki
09 471 977 (suora) tai 09 4711 (vaihe)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Tuotetyyppi : Seos

Luokitus (ASETUS (EY) N:o 1272/2008)

Ihoärsytys, Luokka 2 H315: Ärsyttää ihoa.

Vakava silmävaurio, Luokka 1 H318: Vaurioittaa vakavasti silmiä.

2.2 Merkinnät

Merkinnät (ASETUS (EY) N:o 1272/2008)

Varoitusmerkit :

Huomiosana : Vaara

Vaaralausekkeet : H315 Ärsyttää ihoa.
H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

SCHÖNOX® Q9

Muutettu viimeksi 03.07.2017

Versio 2.0

Päiväys 03.07.2017

Turvalausekkeet	:	P101	Jos tarvitaan lääkinällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
		P102	Säilytä lasten ulottumattomissa.
		P103	Lue merkinnät ennen käyttöä.
		Ennaltaehkäisy:	
		P264	Pese iho huolellisesti käsittelyn jälkeen.
		P280	Käytä suojakäsineitä/ silmiensuojainta/ kasvonsuojainta.
		Pelastustoimenpiteet:	
		P305 + P351 + P338 + P310	JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/lääkäriin.

Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet:

- 266-043-4 Sementti

2.3 Muut vaarat

Tämä aine/seos ei sisällä komponentteja, joiden katsotaan olevan joko pysyviä, bioakkumuloituvia ja myrkyllisiä (PBT) tai erittäin pysyviä ja erittäin bioakkumuloituvia (vPvB) 0,1 %:n tai korkeammilla tasoilla.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2 Seokset

Vaaraa aiheuttavat aineosat

Kemiallinen nimi CAS-Nro. EY-Nro. Rekisteröintinumero	Luokitus (ASETUS (EY) N:o 1272/2008)	Pitoisuus [%]
Sementti 65997-15-1 266-043-4	Skin Irrit.2; H315 Eye Dam.1; H318 STOT SE3; H335	>= 10 - < 20
Aineet, joilla on työpaikka-altistusraja :		
Kvartsi (SiO2) 14808-60-7 238-878-4		>= 20 - < 25
calcium sulfate 7778-18-9 231-900-3 01-2119444918-26-XXXX		>= 2,5 - < 5

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

- Erityiset ohjeet : Siirrettävä pois vaaralliselta alueelta.
Otettava yhteys lääkäriin.
Näytettävä tätä käyttöturvallisuustiedotetta hoitavalle lääkärille.
- Hengitettynä : Siirrettävä raittiiseen ilmaan.
Hakeuduttava lääkärin hoitoon huomattavan altistuksen jälkeen.
- Iholle saatuna : Riisu saastuneet vaatteet ja kengät välittömästi.
Roiskeet huuhdeltava saippualla ja runsaalla vedellä.
Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.
- Silmäkosketus : Pienet määrät silmiin roiskuneina voivat aiheuttaa peruuttamattomia kudonvaurioita ja sokeuden.
Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
Jatketaan silmien huuhtelua matkalla sairaalaan.
Poistettava piilolasit.
Silmä pidettävä kunnolla auki huuhtelun aikana.
- Nieltynä : Ei saa oksennuttaa ilman lääkärin suostumusta.
Suu huuhdellaan vedellä.
Ei saa antaa maitoa eikä alkoholipitoisia juomia.
Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

- Oireet : Voimakas kyynelvuoto
Ihonpunotus
Ihotulehdus
Lisätietoa terveysvaikutuksista ja oireista löytyy kohdasta 11.
- Vaarat : ärsyttävät vaikutukset

Ärsyttää ihoa.
Vaurioittaa vakavasti silmiä.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

- Hoito : Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

- Soveltuvat sammutusaineet : Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Vaaralliset palamistuotteet : Vaarallisia palamistuotteita ei tunneta

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityiset palomiesten suoja-
varusteet : Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta.

Lisätietoja : Standardimenettely kemikaalien tulipaloja varten.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Henkilökohtaiset suojatoimet : Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta.
Vältettävä pölyn hengittämistä.
Estä suojaamattomien henkilöiden pääsy alueelle.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristöön kohdistuvat
varotoimet : Yritettävä estää aineen pääsy viemäreihin tai vesistöihin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistusohjeet : Kerättävä talteen ja hävitettävä siten, että pölyä ei pääse muodostumaan.
Säilytettävä sopivissa ja suljetuissa säiliöissä hävittämistä varten.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Turvallisen käsittelyn ohjeet : Vältettävä annettujen enimmäisyyspitoisuusrajojen ylittämistä (katso kohta 8). Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty työskentelyn aikana. Noudata kemikaalien käsittelyssä tavanomaisia varotoimia ja hyvää työhygieniää.

Palo- ja räjähdysuojauus : Vältettävä pölyn muodostusta. Järjestettävä sopiva imutuuletus tiloihin, joissa voi muodostua pölyä.

Erityisiä suojautumis- ja hygieniaohejeita : Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Syöminen ja juominen kielletty kemikaalia käsiteltäessä. Tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Kätet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

- Turvallisuusvaatimukset varastolle ja säiliöille : Säiliö on pidettävä tiiviisti suljettuna kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa. Varastoi paikallisten säädösten mukaisesti.
- Muut tiedot : Säilytettävä kuivassa paikassa. Hajoamista ei tapahdu, mikäli tuotetta varastoidaan ja käytetään ohjeiden mukaisesti.

7.3 Erityinen loppukäyttö

- Erityiset käyttötavat : Tietoja ei ole käytettävissä

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistuksen raja-arvot

Aineosat	CAS-Nro.	Arvo	Valvontaa koskevat muuttujat *	Peruste *
Kvartsi (SiO ₂)	14808-60-7	HTP-arvot 8h	0,05 mg/m ³	FI OEL
Sementti	65997-15-1	HTP-arvot 8h	5 mg/m ³	FI OEL
		HTP-arvot 8h	1 mg/m ³	FI OEL
calcium sulfate	7778-18-9	HTP-arvot 8h	10 mg/m ³	FI OEL

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Henkilökohtaiset suojaimet

- Silmiensuojaus : EN 166:n mukaiset sivusuojilla varustetut suojalasit
Silmänhuuhtelupullo, jossa puhdasta vettä
- Käsiensuojaus : Kemikaalin kestäviä, läpäisemättömiä hyväksytyyn standardin vaatimukset täyttäviä käsineitä on käytettävä aina kemiallisia tuotteita käytettäessä, jos riskiarviointi osoittaa tämän olevan tarpeellista.
Suositeltu: Butyylikumi- / nitrilikumihanskat.
Saastuneet hanskat tulee riisua.
- Ihonsuojaus / Kehon suojaus : Pölyä läpäisemätön suojapuku
Suojaava vaatetus (esim. EN ISO 20345 mukaiset turvakengät, pitkähihainen työvaatetus, pitkät housut). Kumiesiliina ja suojaavat saappaat ovat suositeltavia sekoitustyötä tehdessä.
- Hengityksensuojaus : Hengityssuojaimen valinnassa on otettava huomioon tunnetut tai odotetut altistumistasot, tuotteen vaarallisuus ja valitun

hengityssuojaimen turvalliset käyttörajat.
Hiukkasuodatin P
P1: Inertti aine; P2, P3: Vaaralliset aineet
Varmista riittävä ilmanvaihto. Tämä voidaan saavuttaa kohdeilmanvaihdolla tai yleisilmanvaihdolla. (EN 689 Työpaikan ilma). Tämä koskee erityisesti alueita joissa sekoitustyö tehdään. Jos ilmanvaihto työpisteessä on riittämätön, pitämään hiukkasten ja liuotinhöyryjen pitoisuuksia haitalliseksi tunnetun pitoisuusrajan alapuolella, on käytettävä sopivia hengityssuojaimia.

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Erityiset ohjeet : Yritettävä estää aineen pääsy viemäriin tai vesistöihin.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	:	jauhe
Väri	:	harmaa
Haju	:	luonteenomainen
Hajukynnys	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Leimahduspiste	:	Ei määritettävissä
Itsesyttymislämpötila	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Hajoamislämpötila	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Räjähdyksäraja, alempi (Til. %)	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Räjähdyksäraja, ylempi (Til. %)	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Syttyvyys	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Räjähtävyys	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Hapettavuus	:	Tietoja ei ole käytettävissä
pH	:	11 - 11,5 ssä 20 °C
Sulamispiste/sulamialue / Jäätymispiste	:	Tietoja ei ole käytettävissä : Ei määritettävissä
Höyrynpaine	:	Tietoja ei ole käytettävissä

Tiheys	:	noin 1,20 g/cm ³ ssä 20 °C
Vesiliukoisuus	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Jakautumiskerroin: n- oktanolii/vesi	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Viskositeetti, dynaaminen	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Viskositeetti, kinemaattinen	:	Ei määritettävissä
Suhteellinen höyryntiheys	:	Tietoja ei ole käytettävissä
Haihtumisnopeus	:	Tietoja ei ole käytettävissä

9.2 Muut tiedot

Tietoja ei ole käytettävissä

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on kemiallisesti pysyvä.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaaralliset reaktiot : Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet : Tietoja ei ole käytettävissä

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit : Tietoja ei ole käytettävissä

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Hajoamista ei tapahdu, mikäli tuotetta varastoidaan ja käytetään ohjeiden mukaisesti.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Aineosat:

calcium sulfate:

Välitön myrkyllisyys suun kautta : LD50, suun kautta (Rotta): > 5.000 mg/kg

II

Ihosityövyttävyyksihoärsytys

Ärsyttää ihoa.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Vaurioittaa vakavasti silmiä.

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Ihon herkistyminen: Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Herkistyminen hengitysteitse: Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

Aspiraatiomyrkyllisyys

Ei luokiteltu saatavissa olevan tiedon perusteella.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Tietoja ei ole käytettävissä

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tietoja ei ole käytettävissä

12.3 Biokertyvyys

Tietoja ei ole käytettävissä

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tietoja ei ole käytettävissä

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tuote:

Arvio

: Tämä aine/seos ei sisällä komponentteja, joiden katsotaan olevan joko pysyviä, bioakkumuloituvia ja myrkyllisiä (PBT) tai erittäin pysyviä ja erittäin bioakkumuloituvia (vPvB) 0,1 %:n tai korkeammilla tasoilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tuote:

Muuta ekologista tietoa : Tietoja tästä tuotteesta ei ole käytettävissä.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

- Tuote : Jätteen tuottoa on vältettävä tai se on minimoitava aina, kun mahdollista.
Tyhjät säiliöt tai säilytyspussit voivat sisältää tuotejäämiä.
Tämä aine ja sen pakkaus on hävitettävä turvallisesti.
Käytä ylimääräisten ja kierrätyskelvottomien tuotteiden hävittämisessä valtuutettua jätehuoltoyritystä.
Tämän tuotteen, liuosten ja mahdollisten sivutuotteiden hävittämisessä on aina noudatettava ympäristö- ja jätelakia ja mahdollisia paikallisten viranomaisten vaatimuksia.
Vältä läikkyneen tai roiskuneen materiaalin leviämistä ja vuotoa ja pääsyä maaperään, vesistöön ja viemäreihin.
- Euroopan jäteluokituslista : 16 03 03* epäorgaaniset jätteet, jotka sisältävät vaarallisia aineita
- Likaantunut pakkaus : 15 01 10* pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1 YK-numero

Säännösten mukaan ei vaarallinen tuote

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Säännösten mukaan ei vaarallinen tuote

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Säännösten mukaan ei vaarallinen tuote

14.4 Pakkausryhmä

Säännösten mukaan ei vaarallinen tuote

14.5 Ympäristövaarat

Säännösten mukaan ei vaarallinen tuote

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Tietoja ei ole käytettävissä

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei määritettävissä

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Kielto/Rajoituksella

REACH - Tiettyjen vaarallisten aineiden, valmisteiden ja tuotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset (Liite XVII) : Kielletty ja/tai rajoitettu (Sementti)

REACH - Erityistä huolta aiheuttavien aineiden ehdokasluettelo (artikla 59). : Yhtään ainesosaa ei ole luetteloitu (=> 0.1 %).

REACH - Luvanvaraisten aineiden luettelo (Liite XIV) : Ei määritettävissä

REACH Information: Kaikki Sika tuotteiden sisältämät aineet ovat:
- esirekisteröity tai rekisteröity meidän toimittajan toimesta, ja /tai
- esirekisteröity tai rekisteröity Sikan toimesta, ja / tai
- vapautettu rekisteröinnistä, ja / tai
- eivät edellytä rekisteröintiä

Seveso III: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta.

Ei määritettävissä

VOC-CH (VOCV) : ei tuontitullimaksuja (V.O.C.)

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Tämä tuote sisältää ainesosia, joiden kemiallista turvallisuutta ei ole vielä arvioitu.

KOHTA 16: Muut tiedot

H-lausekkeiden koko teksti

H315 Ärsyttää ihoa.
H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Muiden lyhenteiden koko teksti

Eye Dam.	Vakava silmävaurio
Skin Irrit.	Ihoärsytys
STOT SE	Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route
CAS	Chemical Abstracts Service
DNEL	Derived no-effect level
EC50	Half maximal effective concentration
GHS	Globally Harmonized System
IATA	International Air Transport Association
IMDG	International Maritime Code for Dangerous Goods
LD50	Median lethal dose (the amount of a material, given all at once, which causes the death of 50% (one half) of a group of test animals)
LC50	Median lethal concentration (concentrations of the chemical in air that kills 50% of the test animals during the observation period)
MARPOL	International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973 as modified by the Protocol of 1978
OEL	Occupational Exposure Limit
PBT	Persistent, bioaccumulative and toxic
PNEC	Predicted no effect concentration
REACH	Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency
SVHC	Substances of Very High Concern
vPvB	Very persistent and very bioaccumulative

Käyttöturvatieote -asiakirjan sisältämä tieto on julkaisuajankohdan mukaista. Kaikki oikeudet pidätetään.

Voimassa olevat Yleiset myynti- ja toimitusehdot soveltuvat. Tutustu voimassa olevaan tuotetietoesitteeseen ennen käyttöä.

|| Muutokset verrattuna edelliseen versioon!